

en in het begin der vijfde eeuw het bisschopsambt... heeft zijn leven gewijd aan de prediking van het Evangelie op een uitgestrekt gebied rondom zijn bisschopszetel.

Bij den tegenwoordigen stand van het onderzoek naar het auteurschap van het Te Deum staat de kous tusschen Ambrosius en Nicetas van Remesiana.

Maar zoowel wanneer Nicetas als wanneer Ambrosius de dichter is, ontstond het Te Deum in het laatst der vierde eeuw.

De uitdrukking, dat het toen ontstond, geldt echter slechts van het lied in zijn huidige vorm. De stof er van is voor een groot deel reeds ouder.

Het Te Deum is alzoo niet uit de ziel van één man voortgekomen.

Het is een lied, geboren uit het godsdienstig leven der oude kerk. Het is een plant, die in het geloof en den eeredienst van het orthodoxe deel der oude Christenheid haar wortelen heeft.

Gelijk bekend is heeft de Hervormde Kerk het Te Deum ook. Het is Gezang 3: „Wij loven U, o God, wij prijzen Uwen Naam“.

Deze bewerking houdt zich over het algemeen wel dicht bij het oorspronkelijke.

De woorden uit den eersten regel: „U, Heere, belijden wij“ luiden in Gezang 3: „wij prijzen Uwen Naam“, maar bij Ten Kate: „U belijden we als den Heer“.

POPULAIR-WETEN. SCHADDELUKE SCHETSSEN

De nieuwe organisatie van het Roomsche Jeugdwerk.

III.

K. J. C. en de Bond voor Geref. Jeugdorganisatie.

Rest ons nog een vergelijking met onze eigen jeugdbeweging.

In de eerste plaats valt ons op — in tegenstelling met de Gereformeerde Jeugdbeweging — de groote plaats die de Kerk inneemt.

Geheel voortvloeiend uit het al beheerschend standpunt dat de Kerk bij Rome inneemt, moet deze jeugdzorg wel in de eerste plaats kerkelijk zijn.

Toch vragen we ons af: Maken de Gereformeerde Kerken zich niet wat al te gemakkelijk van de vrije jeugdvorming af? Slechts zijdelings bemoeit de Kerk zich met de jeugdbeweging, hetzij door een veelal gebrekkig uitgeoefend toezicht door het zenden van een ouderling een paar maal per jaar, of door de medewerking van een predikant, die toevallig zich wat meer dan andere collega's voor de rijpende jeugd interesseert.

Daartegenover staat, dat de uitdrukking: „Vader van onmetelijke majesteit“ bij Ten Kate wordt weergegeven door: „Vader aller majesteit“, doch in Gezang 3 door de mooie regels: „Zij looft, o Vader! U, oneindig in vermogen, onpeilbaar in verstand, onmeetbaar in meedoogen“.

Kan alzoo ten gunste van Ten Kate's bewerking aangevoerd worden, dat ze over het algemeen wel zoo dicht bij het oorspronkelijke blijft, voor het kiezen van Gezang 3 pleit, dat het veel meer bekend is.

J. THIJS.

Reportage-kunst.

II.

(B. Stroman, „Stad“.)

In het vorige artikel heb ik gewezen op de reportage-kunst als een van de karakteristieke vormen van „nieuwe zakelijkheid“ in de literatuur.

Terloops noemde ik daarbij ook eenige proeven van het soort, die tot onze eigen literatuur behoren, boeken van Albert Helman, Albert Kuyle en A. den Doelaard.

Ik bedoel het boek van B. Stroman, „Stad“.

De omslag vertoont een ondergrond van stukken krant, naast en op elkaar gelegd over het geheele kaftoppervlak.

Optische zeggings dus. De Schrijver zegt niet: terwijl ze daar stond in de tram viel haar oog op het bordje, waarop stond, dat het verboden was in den wagen te rooken en te spuwen.

Een merkwaardig staaltje vindt men bijv. in het beeld: Zondag.

Een jongen zit in de huiskamer boekhouden te studeeren. De radio is ingesteld op den kerkdienst. En nu volgt deze passage: „Bij het opmaken der balans moet men dan ook ter bepaling van het eindkapitaal, dat in het credit der balans moet opgenomen worden, de drie rekeningen als één geheel beschouwen...“

W. L. en J. Brusse's Uitg. Mij., Rotterdam.

toch gaarne intenser medeleven en we vragen ons af, of het nu geen tijd wordt dat de Gereformeerde Kerken op de eerstkomende Synode trachten hare houding te bepalen ten opzichte van de vrije jeugdvorming.

Als we zien hoe Rome zelfs het jeugdwerk onder de vaste collecten heeft opgenomen en met welk enthousiasme de geestelijkheid zich aan de K.J.C. geeft, dan kunnen we toch niet anders dan jaloersch zijn op het prachtig organisatie-vermogen der R.-K. Kerk en ons afvragen: wat kunnen we, met behoud van eigen principes, hier van Rome leeren?

In ander opzicht waren we Rome echter voor. Onze Methodiek is pas twee jaar geleden in een uitgebreid Methodiekrapport neergelegd.

Rome laat de Kerk zorgen voor staatkundige en maatschappelijke vorming door middel van de jeugdvereniging.

Do Gereformeerden geven een deel der kerkelijke vorming in handen van de vrije jeugdbeweging, te weten de uitzetting der belijdenisschriften en het komt ons dan ook voor, dat deze belijdenisbehandeling steeds dient te geschieden onder toezicht van een predikant of ouderling.

mera en vulpen doet het reportage-kunstwerk ontstaan.

Dit uiterlijk sluit precies aan bij het innerlijke, bij den inhoud. Die is: een reportage-beeld van de stad Rotterdam, d.w.z., niet een verhaal, al duiken overal personen op, en niet een beschrijving, al is het Rotterdamse local op vrijwel iedere bladzijde te herkennen, maar een veraanschouwelijking, een realisering.

Reportage inderdaad, nuchtere, absolute zakelijkheid.

Een bijzondere eigenschap is daarbij, dat de Schrijver gestreefd heeft naar wat men zou kunnen noemen: optische zeggings. Wat de reportage-kunst elders tot uitdrukking brengt met cijfers en filmopnamen, wordt hier in optische zeggings gevonden.

Zoo krijgen wij een beeld als dit:

„Juffrouw Berghem heeft de tram genomen. Staaf. Het regent. Zij krijgt toch een zitplaats. Stil luistert ze naar de gesprekken. VERBODEN TE ROOKEN. VERBODEN TE SPUIWEN. De ruiten zijn beslagen. De lucht is zwaar en bedorven. Ze veegt haar raam schoon. Het overvloedige, gele licht der etalages wordt in het natte asphalt vermorst. De weinige menschen gaan gehaast. De winkelruiten worden veronachtzaamd. EET MEER FRUIT. BENEDEN BOKSPRIJZEN. MOORDPRIJZEN. Een lichte laan van winkels. ALLES MOET WEG. Die vliegende winkels zie je overal tegenwoordig.“

Optische zeggings dus. De Schrijver zegt niet: terwijl ze daar stond in de tram viel haar oog op het bordje, waarop stond, dat het verboden was in den wagen te rooken en te spuwen, maar hij laat het bordje zelf spreken: de lezer ziet het op 'tzelfde oogenblik, dat de juffrouw het ziet.

Zoover gaat de Auteur met zijn optische zeggings, dat hij een heele pagina vult met een stuk krant, of een groote bioscoop-aankondiging of de mededeelingen op een reclame-zuil.

Een jongen zit in de huiskamer boekhouden te studeeren. De radio is ingesteld op den kerkdienst.

En nu volgt deze passage: „Bij het opmaken der balans moet men dan ook ter bepaling van het eindkapitaal, dat in het credit der balans moet opgenomen worden, de drie rekeningen als één geheel beschouwen...“

Dit geldt dan natuurlijk voor de J. V. en de groote M. V. In de Knapen- en Meisjesvergaderingen geven we geschiedenis. Van het feit uitgaande komen we tot het dogma.

Gaan we voort met vergelijken, dan valt ons op, dat Rome allerlei clubs onder zijn jeugdwerk vangt. Niets ontsnapt letterlijk aan het kerkelijk toezicht.

Ook de lichamelijke opvoeding krijgt volop haar deel. In dit opzicht staat de Gereformeerde Jeugdbeweging geïsoleerd en dringt zich de vraag naar voren: Mogen wij onze grootere kinderen maar laten gaan naar allerlei christelijke of z.g. christelijke clubs en vereenigingen, waarop niet het minste toezicht vanwege de Kerk wordt uitgeoefend?

Voorts merken we op, dat de knapen bij ons veel minder actief zijn dan bij Rome, aangezien ze geheel zonder verplichting gaan of komen, nooit examens afleggen en dikwijls op de vergaderingen geen mond opendoen — althans niet om iets betreffende het werk te zeggen.

Toch kunnen we die examen-idee nog zoo slecht niet vinden. Als men vier jaren meegeloofd heeft, mag men toch zeker wel een bewijs geven, dat men

jongen, le...
Eben lui...
ren plaats...
Taaf and...
pstatm...
Het lett...
dat wat...
oude got...
het beeld...
werkelijk...
Maar...
auteur d...
besloten...
Ten v...
beeld: V...
„De st...
zwaart...
looze hu...
schen, r...
trage s...
beurtsch...
bedrijvig...
draden b...
zwingend...
hun vra...
ruim...
eenzaam...
omdat b...
boot tot...
ontrust...
wen. De...
van een...
stil tege...
Men l...
dacht. D...
levend...
opname...
ten en...
zijn bli...
nog sch...

Het l...
wordt...
Rotterd...
indeelin...
dagelijk...
ling, de...
allerlei...
ze werf...
Ook...
stork vi...
lijk gri...
delijk...
daad zij...
dat de...
maar j...
De r...
boek in...
De „m...
op het...
doet, n...
van de...
zwaar...
voortaf...
schrift...
licht l...
brenge...
borgen...
leggen...
de ku...
boek...
grenze...
de opt...
en he...
passim...
toeren...

iets o...
al die...
zoo'n...
voeler...
Tro...
ook n...
form...
matig...
wekt...
thans...
valler...
ledert...
On...
K. J...
een...
De...
den j...
meisj...
gevat...
den l...
Nu...
sche...
jonge...
we t...
we t...
dis...
gewa...
waar...
imme...
On...
selfe...
wape...